

1

Eri näkökulmia kuvataiteen, terapeuttisuuden ja (kuva)taideterapian rajapinnoille

Clive King intuitiivisen piirtämisen kurssi kuvataideopiskelijoille
<https://www.youtube.com/watch?v=Zk6Vko1gwM>

Kuvataiteilija Colette Robbinsin Rorschach testin pohjalta kehitettyä työskentelymenetelmää esittelevä video
<https://vimeo.com/channels/staffpics/160397656>

Brittiläinen julkisen terveydenhuollon psykodynaaminen kuvataideterapia ryhmässä (Tutkimuskäyttöön tallennettu audio image recording eli AIR video) <https://www.youtube.com/watch?v=qaWKSARuZ10>

Hollantilaisen HAN työistön professori Suzanne Haeyen ja tiimi esittelevät taideterapioita persoonallisuushäiriöiden hoidon ja tutkimuksen kontekstissa <https://youtu.be/miQVUC580Zc>

2

Terapeuttinen taide?

- Terapeuttisuus määrittyä aina kokijan omassa kokemuksessa, ei ulkoa ohjautuvaa tai määriteltävää
- Voi tapahtua yhtä hyvin yksin kuin ryhmässä
- Voi tuottaa mielihyvää tai olla enemmän "vastenmielisen puhdistusta ulos itsestä"
- Voi liittyä yhtä hyvin työn onnistuneeseen lopputulokseen, tunteiden ilmaisuun tai jäsentymiseen, abstraktiin ajatteluun tai ongelmanratkaisuun, keholliseen ja materiaaliseen työskentelyyn tai vaikka kopiointiin meditatiivisuuteen ja keskittymiseen
- Voimauttava taide, sosiokulttuurinen innostaminen, yhteisötaide, ite taide, taidelähtöiset menetelmät

3

Taide terapiassa?

- Taidetta ei opeteta
- Taiteelliset tavoitteet ovat toiminnassa harvoin ensisijaisia, vaikka ne voivat olla yksilöllisesti merkittäviä ja tärkeitä
- Taideterapiassa voi kuitenkin syntyä myös korkeatasoisia taidetta
- Mitään ei ole pakko tehdä
- Taide on henkilökohtaisiin, ihmissuhteisiin tai elinympäristöön ja elämäntilanteeseen liittyvien kokemusten ja vaikeuksien tutkimista, kokemista, ilmaisua, muotoilua, jäsenystä ja reflektiota.

4

Taideterapian määrittelyä:

- Omasta tarpeesta lähtevää ja vapaaehtoisuuteen perustuvaa taidetoimintaa turvallisuudessa terapiatilassa.
- "Turvallinen terapiatila" = koulutettu terapeutti, joka on empaattinen, autenttinen, luotettava, joustava ja reflektiivinen + yhdessä tehty terapisopimus, johon sisältyy vaihtoehtoisuus
- Tavoitteina ennaltaehkäisy, hoito tai kuntoutus sosiaalisella, psykologisella tai fysiologisella tasolla
- Eettinen toiminta, työnohjaus
- Taideterapiassa vaikuttavia tekijöitä ovat terapisuhde +yhteisymmärrys menetelmistä +tavoitteista
- Nykytutkimusten mukaan tulkinna on terapian onnistumista häihteävä tekijä

5

Taideterapioiden kenttä

(Kuvataideterapia, musiikiterapia, tanssi-liiketerapia, ekspressiivinen taideterapia)

Taiteeseen perustuvat terapiat

- Taide terapiana lähestymistapa
- Avoin studio työskentely
- Yhteisötaideterapia
- Taidekasvatusterapia
- Fenomenologinen kuvataideterapia
- Hollantilaiset taidekeskeiset taideterapiat
- Ekspressiivinen taideterapia
- Taideperustainen taideterapia
- Toiminnallinen musiikkiterapia
- Autenttinen liike

Psykoterapian teorioihin perustuvat terapiat

- Psyykoanalyttinen ja psykodynaaminen
- Psyykoanalyysi
- Analyttinen psykologia
- Objektisuhdeteoria
- Kognitiivinen
- Kognitiivinen käyttäytymisterapia
- Kolmannen aallon kognitiiviset suuntaukset (HOT, DKT, MBD, SFT)
- Integratiivinen lähestymistapa
- Kognitiivis-analyttinen (KAT)
- Humanistiset suuntaukset
- Asiakaskeskainen
- Gestalt/hahmoterapia
- Uudet humanistiset suuntaukset
- Ratkaisukeskeiset ja narratiiviset suuntaukset

Mimmu Rankanen 2020

6